

Knevels spijtbetuiging is een signaal

06-02-2009 11:39 | gewijzigd 06-02-2009 11:56 | Hoofredactioneel commentaar

EO-presentator Andries Knevel vertelde vroeger dat de wereld in zes dagen van 24 uur is geschapen. In een EO-tv-programma, dinsdagavond, zei hij daar spijt van te hebben. Willem Ouweneel gaf in hetzelfde programma als mening dat uit de Bijbel geen model valt af te leiden hoe precies de wereld ontstond. Hij zei dat christenen bij wetenschappelijke vragen niet moeten terugvallen op simplistische antwoorden. Knevels spijt vormt een signaal. Als de visie van mensen wijzigt, verandert dat de organisatie die zij dienen.

Het zal Ouweneels bedoeling niet zijn eenvoudige gelovigen af te schrijven als kinderachtig en dom. Terwijl orthodox-gereformeerden of Bijbelgetrouwe evangelischen weinig baat hebben bij alleen maar berispelende woorden aan het adres van de twee spraakmakers. Wie blijft hangen in zo'n afkeuring onderschat het proces dat gaande is binnen cultuur en christendom. Twijfel knaagt aan wat eeuwenlang vaster stond dan een huis. Dat is ook van invloed op de orthodoxie.

De EO geeft Knevel ruimte voor zijn visie. Een woordvoerder zei: Vroeger lieten we één standpunt aan het woord. Nu constateren we in christelijk Nederland vier stromingen, die we alle aan bod willen laten komen. Loopt er een link van deze keus naar de ideeën van de Franse filosoof J. F. Lyotard? Hij wilde de maatschappelijke verscheidenheid honoreren en „duizend bloemen laten bloeien.“ De samenleving is pluraal. Dat beïnvloedt christenen en hun organisaties.

De reactie van de EO wekt de indruk dat er weinig is veranderd. Een woordvoerder zei dat ook vroeger de EO niet één standpunt had. Daar valt echter wat op af te dingen. De synode van de Gereformeerde Kerken aanvaardde in 1980 het rapport "God met ons". Dat verscheen als brochure voor het grote publiek. De EO gaf in de publicatie "De Bijbel in de beklagdenbank" een sterk, Bijbelgetrouw antwoord. Zowel Knevel als Ouweneel maakte deel uit van de redactie.

De EO-brochure vermeldde: „Het ongelooflijke gebeurde: een kerk die nog geen halve eeuw geleden een bolwerk van Schriftgetrouwheid was (...) koos de verkeerde weg.“ De redactie vroeg: Zijn dit de kerken van Kuyper? Zij verweet "God met ons" Kuypers rede uit 1881 over "De hedendaagsche Schriftcritiek" te hebben verloochend. Kuyper schreef trouwens anno 1902 dat

in Genesis een verhaal voor ons ligt van gebeurtenissen die zich also werkelijk hebben toegedragen.

Het tv-programma met Knevel en Ouweneel heeft geleid tot verontwaardigde reacties. Mogelijk verwachtten zij dat de EO nog altijd in z'n geheel staat voor het geloof aan zes scheppingsdagen van 24 uur. Dan zou van de presentator loyaliteit geëist kunnen worden aan zijn organisatie. Dat is niet zo. Variërend op de EO-reactie op het rapport van de gereformeerde synode: Het ongelooflijke gebeurde. Na nog geen halve eeuw.

De tv-presentator betreurt inmiddels dat mensen zijn persoonlijke mening vereenzelvigen met die van de EO. Dat klinkt vriendelijk. Spijt het hem ook dat er commotie is ontstaan? Of hebben de EO en zijn presentator dat voorzien? Het vermoeden dat zij er bewust op aangestuurd hebben, gaat natuurlijk te ver. In elk geval kent Knevel de journalistiek als geen ander. Een journalist van zijn formaat weet wat hij oproept.

Dit commentaar beschrijft niet wat exact waarheid is over de schepping. Knevels spijtbetuiging vormt een signaal. Mensen geven body aan de organisatie die zij dienen. Als zij hun visie wijzigen, verandert ook de organisatie. Dat vormt een waarschuwing. De EO-brochure gaf aan hoe dat ging bij de VU en de Gereformeerde Kerken. Laten andere en reformatorische organisaties niet denken dat zij buiten de gevarenzone verkeren.